

امنیت پایدار و ارتقای بازدارندگی لازمه مبنایی تحقق اهداف غایی حکومت اسلامی

نگاه امام خمینی(ره) به مقوله امنیت را می‌توان با تأکید ایشان بر مسئله حفظ نظام به منزله موجب واجبات دریافت؛ این سخن نه به معنای حفظ قدرت به هر وسیله بلکه به معنای آن است که اهداف اسلام از تشکیل حکومت در صورتی محقق خواهد شد که نظام سیاسی برآمده از آن، پایدار و مستقر بماند،

گروه سیاسی - نگاه امام خمینی(ره) به مقوله امنیت را می‌توان با تأکید ایشان بر مسئله حفظ نظام به منزله موجب واجبات دریافت؛ این سخن نه به معنای حفظ قدرت به هر وسیله بلکه به معنای آن است که اهداف اسلام از تشکیل حکومت در صورتی محقق خواهد شد که نظام سیاسی برآمده از آن، پایدار و مستقر بماند، لذا ارتقای امنیت همه جانبه و بالا بردن توان بازدارندگی نظام اسلامی مقدمه اصلی تحقق اهداف اسلام از تشکیل حکومت است.

۱۹ بهمن در میان روزهای دهه فجر امسال «امنیت پایدار، بازدارندگی، پاسداری از انقلاب اسلامی» نام گرفته است. امنیت پایدار با هدف حفظ نظام جمهوری اسلامی یکی از محوری ترین اندیشه های امام(ره) در امر حکمرانی است. به عبارتی ایشان حفظ نظام و امنیت آن را از این جهت «واجب واجبات» خوانده اند که بدون شکل گیری نظام اسلامی تحقق اهداف اسلام در داخل ایران و در جهان اسلام ناممکن می شود، لذا هر عاملی که حفظ نظام را به خطر بیندازد اقدامی ضد امنیت تلقی می شود. از طرفی ایشان امنیت ایران را متعلق به جهان اسلام و در پیوند با همدیگر در راستای حمایت از مستضعفان در مقابل مستکبران می دانند. به عبارتی امنیت جمهوری اسلامی و امنیت جهان اسلام رابطه ای دو طرفه با یکدیگر دارند. ارتباط امنیت ملی و هویت دینی

همیشه و در تمام مراحل تاریخ از زمان حکومت های پادشاهی تا الان که پایه و اساس بیشتر کشورهای دنیا جمهوری است و دولت در کنار مردم و با رأی مردم و با کمک ملت خود، سرزمین خود را به آبادانی می رساند، اندیشیدن به خصوص در حیطه دفاعی، برای ایجاد امنیت در سرزمین بسیار اهمیت دارد. بر اساس تأکیدات مصرح در قرآن کریم، با توجه به اهمیت موضوع دفاع و حفظ حدود و ثغور جامعه اسلامی، دفاع امری واجب و لازم برای مسلمانان (به طور عام) و حاکمان (به طور خاص) است که پیش و بیش از هر اولویت دیگر اجتماعی مدنظر کلام وحی قرار گرفته است؛ زیرا اساساً بدون حفظ حدود و مرزها، بقای هویت اسلامی در جامعه امکان پذیر نیست».

به عبارتی امام(ره) نقش امنیت و دفاع از مرزها را فراتر از حفظ تمامیت ارضی و استقلال سرزمین دانسته و آن را به مؤلفه هویت گره می زنند و بدین ترتیب ابعاد مهم دیگر مقوله امنیت را روشن می کنند.

اما امام(ره) به منزله یک رهبر سیاسی در کنار یک شخصیت علمی و فقهی در مسئله امنیت نیز تنها به بحث های نظری اکتفا نکرده و مؤلفه های تأمین امنیت، افزایش قدرت بازدارندگی نظام و بقای و حفظ انقلاب اسلامی را نیز بیان می کنند که از جمله این راهکارها می توان به تقویت محوریت ولایت، وحدت ملی، مشارکت مردم، قانونمداری، اقتدار دفاعی، کارآمدی اقتصادی از طریق خودکفایی و ... اشاره کرد. ولایت و مشارکت مردم محور اساسی تأمین امنیت

از منظر امام(ره) ولایت فقیه یکی از ستون های اصلی حفظ نظام و تأمین امنیت ملی است که سایر ارکان نظام حول آن و با حمایت مردم به اداره امور کشور می پردازند و این ستون اصلی در لحظات حساس و بحرانی می تواند نقش حیات بخش خود در نظام اسلامی را ایفا کند به همین جهت است که امام(ره) درباره جایگاه ولایت فقیه می فرمایند: «من به همه ملت، به همه قوای انتظامی اطمینان می دهم که امر دولت اسلامی، اگر با نظارت فقیه و ولایت فقیه باشد، آسیبی بر این مملکت نخواهد وارد شد.» (صحیفه امام، ج ۱۰، ص ۸۵).

وحدت و همگرایی ملی نیز در اندیشه امام(ره) یکی از مؤلفه های قدرت آفرین و امنیت ساز است و هر چه شکاف بین دولت و ملت کمتر و رابطه مردم و حکومت نزدیک تر باشد ضریب بازدارندگی نظام را بالاتر می برد؛ «حفظ کردن [نظام اسلامی] این است که هر روز محکم کنیم برادری خودمان را، سر اغراض جزئی که زود می گذرد لطمه ای خدای نخواستہ به اسلام وارد نکنیم، لطمه ی به جمهوری اسلام وارد نکنیم.» (همان، ج ۱۷، ص ۴۳۵)

اما تحقق وحدت در صورتی است که امکان مشارکت مردم در حوزه های مختلف و عملی کردن واقعی اداره امور کشور با

اراده و رأی مردم فراهم شود و این امر با تقویت مشروعیت و مقبولیت نظام سطح امنیت و بازدارندگی نظام را ارتقا می دهد. به همین جهت است که ایشان می فرمایند: «انقلاب اسلامی ما انقلابی است که به دست مردم صورت گرفته، مردم انقلاب کرده اند و مردم باید آن را به آخر برسانند.» (همان، ج ۱۹، ص ۵۴) یا در جای دیگر بیان می دارند که «تا شما زنده اید آمریکا بر نمی گردد. در نسل های آتیه، اگر ملت ها در نسل های آتیه به همین روش حرکت کنند و روحانیون در همه جا حاضر باشند و مردم در صحنه باشند و قوای نظامی و انتظامی، قوای نظامی و انتظامی اسلام باشد این در طول تاریخ هم ان شاء الله نخواهد شد.» (همان، ج ۱۷، ص ۴۴۹).

از طرفی امام(ره) به نقش ایجابی حضور مردم در توسعه و پیشرفت کشور که نسبت مستقیم با امنیت ملی دارد اشاره کرده و به مسئولان هشدار می دهند «اگر مردم را شریک خودتان نکنید، موفق نخواهید شد.» (همان، ج ۱۹، ص ۳۵) کارآمدی اقتصادی و فقرزدایی

برای اینکه امنیت ملی در سطح باثبات و مطلوبی قرار داشته باشد، مسئولان نیز باید به بهبود وضعیت اقتصادی و معیشتی مردم اهتمام ورزیده و با توجه به ظرفیت ها و توانمندی های داخلی در راستای قطع وابستگی به خارج، فقرزدایی و رونق تولید شرایط امیدآفرینی را برای زندگی مردم ایجاد کنند. وجود امید است که می تواند انگیزه مشارکت سیاسی، اجتماعی و اقتصادی مردم را بالا برده و پیوند میان دولت و ملت را مستحکم سازد. در واقع لازمه اول و مسلم امنیت ملی همین انسجام و استحکام درونی است که در سایه اعتماد و امید مردم به حکومت شکل می گیرد. به همین جهت امام(ره) تأکید ویژه ای بر توجه مسئولان به افشار محروم و مستضعف و ارتقای سطح زندگی آنان دارند. زیرا علاوه بر اینکه این امر وظیفه اصلی حکومت اسلامی است، این افشار از جمله مهم ترین افشار مؤثر در فرآیند پیروزی انقلاب و دفاع مقدس بودند و به نوعی می توان گفت بقا و تداوم نظام اسلامی از نگاه امام(ره) نسبت مستقیمی با وضعیت زندگی این افشار دارد؛ «هر قدر کشور ما به طرف فقرزدایی و دفاع از محرومین حرکت کند، امید جهانخواران از ما منقطع و گرایش ملت های جهان اسلام زیادتر می شود.» (همان، ج ۲۰، ص ۲۴۱) یا «دولت شما دولت محرومین است یعنی باید برای محرومین کار کنید.» (همان، ج ۱۹، ص ۳۴).
ارتقای آمادگی و توان دفاعی؛ امری همیشگی

اما چه بخواهیم چه نخواهیم، یکی از عوامل مؤثر در حفظ نظام و تأمین امنیت ملی، ارتقای قدرت و توان دفاعی و نظامی در کنار توجه به سایر ابعاد امنیت است و امام(ره) هم با آگاهی به این مطلب همواره به تقویت توان نیروهای مسلح تأکید می ورزیدند و آن را عاملی مهم در بازدارندگی و جرئت نیافتن دشمن برای تجاوز به میهن اسلامی می دانند؛ «در هیچ شرایطی از تقویت نیروهای مسلح و بالا بردن آموزش های عقیدتی و نظامی و توسعه تخصص های لازم و خصوصاً حرکت به طرف خودکفایی نظامی غفلت نکنند... غفلت از تقویت بنیه دفاعی کشور، طمع تهاجم و تجاوز بیگانگان و نهایتاً تحمل جنگ و توطئه ها را به دنبال می آورد.» (همان، ج ۲۱، ص ۲۵۸) یا می فرمایند: «باید برای شکستن امواج طوفان ها و فتنه ها و جلوگیری از سیل آفت ها به سلاح پولادین صبر و ایمان مسلح شویم، ملتی که در خط اسلام ناب محمدی (ص) و مخالف با استکبار و پول پرستی و تخریرگرایی و مقدس نمایی است، باید همه افرادش بسیجی باشند و فنون نظامی و دفاعی لازم را بدانند، چرا که در هنگامه خطر ملتی سربلند و جاوید است که اکثریت آن آمادگی لازم رزمی را داشته باشند.» (همان، ج ۲۱، ص ۱۹۵)

براین مبناست که می توان حکمت و فلسفه دستور امام(ره) برای تشکیل بسیج ۲۰ میلیونی را متوجه شد؛ نیرویی مردمی که حافظ امنیت ملی در همه ابعاد سیاسی، اجتماعی، نظامی، اقتصادی و فرهنگی آن با حضور و مشارکت همه افشار مردم است. چنین جامعه ای است که در سایه این نوع امنیت از آرامش روحی و روانی هم برخوردار خواهد بود و این امنیت و آرامش برخاسته از مشارکت مردم زمینه اصلی رشد و پیشرفت مادی و معنوی جامعه اسلامی و حاکمیت تام اسلام بر جامعه را فراهم می کند که این امر همان هدف غایی و اصیل تشکیل حکومت اسلامی از نگاه امام(ره) است.

خبرگزاری ایکنا